

FINANSTILSYNETTHE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Styret i DNB Bank ASA
Konsernsekretariatet
Postboks 1600 Sentrum
0021 OSLO

VÅR REFERANSE

11/3042

DERES REFERANSE**DATO**

19.11.2018

Merknader etter IRB-tilsyn - Endelig rapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i DNB Bank ASA 10.01.2018. Tilsynet var en del av Finanstilsynets løpende oppfølging av bankens bruk av interne modeller for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko.

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 14.05.2018 og styrets kommentarer i brev av 30.08.2018.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

Oppfølgingspunkter fra tidligere IRB-tilsyn*Vilkår for PD næringseiendom*

Bankens modell for næringseiendomsfinansiering i regionsegmentet benytter både finansielle og ikke-finansielle variabler. I den foreløpige rapporten presiserte Finanstilsynet at de ikke-finansielle variablene skal ha nøytral effekt på porteføljens PD-nivå. Det fremgår av styrets tilsvarende svar at nødvendige endringer er blitt implementert i andre kvartal 2018.

Filtrering av mislighold og misligholdsmitte i valideringen

Banken har praksis for å filtrere ut kortvarige mislighold i estimering og validering av modeller, for å unngå at LGD-nivåene hovedsakelig skal bli bestemt av friskmeldingsandelen. Filtreringen er konservativ så lenge lavere PD-nivåer mer enn motsvares av høyere LGD-nivåer. I tilbakemelding etter IRB-tilsyn i 2016 (brev av 17.03, og 15.06 2017) påpekte Finanstilsynet at slik filtrering bør gjøres konsekvent slik at også kortvarige mislighold med tapsavsetning en enkeltmåned filtreres ut. Videre påpekte Finanstilsynet at smitte av mislighold mellom ulike avtaler for samme bedriftskunde kan innebære at mange engasjementer uten tap vil inngå i valideringsgrunnlaget for LGD. I foreløpig rapport la Finanstilsynet til grunn at disse påpekningene hensyntas i valideringen for 2018.

Det framgår av styrets tilsvarende svar at banken vil hensynta Finanstilsynets påpekninger i valideringsrapporten for 2018. Styret presiserer imidlertid at smitte av mislighold mellom ulike engasjementer er i tråd med regelverket.

FINANSTILSYNETRevierstedet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 OsloTelefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no**Saksbehandler**Eivind Bernhardsen
Dir. tlf 22 93 99 44

Finanstilsynet tar bankens svar til orientering. Når det gjelder misligholdsmitte vil Finanstilsynet påpeke at mislighold av gjenstandsfinansiering sjelden medfører tap på øvrige engasjementer med samme kunde, og at misligholdsmitte dermed kan innebære at LGD-modellen i valideringen fremstår som mer konservativt kalibrert enn det er grunnlag for.

Gjennomgang av valideringsrapporten

LGD-modeller for regionsegmentet

I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at marginene mellom anslått tapsgrad og predikert LGD for regionporteføljen er små, og varslet at banken kan bli pålagt å oppkalibrere modellene. Finanstilsynet vil vurdere et slikt pålegg når valideringen for 2018 foreligger.

Finanstilsynet påpekte også at endrede forutsetninger i LGD-valideringen medførte at estimatene før påslag for nedgangstider framsto mer konservative enn i den godkjente modellen, og presiserte at valideringen må ta utgangspunkt i samme forutsetninger som fremgår av godkjent modell. Det fremgår av styrets tilsvaret at banken vil gjøre nødvendige endringer for valideringen i 2018.

Finanstilsynet ba også banken etterprøve forutsetninger om omfanget av ytterligere gjenvinning etter konstaterte tap, for å anslå realisert LGD. Det fremgår av styrets tilsvaret at banken vil analysere dette i valideringen for 2018.

Omfang av overstyringer

Finanstilsynet har i flere tilsyn, jmfør blant annet brev av 09.03.2016, pekt på at banken benytter mange overstyringer av IRB-rater, og har etterlyst nærmere analyser av overstyringsårsaker for storkunder. Høyt omfang av overstyringer kan indikere behov for modellendringer eller strammere praksis for overstyringer. Av styrets tilsvaret fremgår det at en løsning for å velge overstyringsårsak ved overstyring av PD ble gjort tilgjengelig i bankens klassifiseringssystemer i juni 2018, og at banken har skjerpet inn rutiner for bruk av overstyringer. Finanstilsynet legger til grunn at banken utreder behovet for modellendringer når tilstrekkelige opplysninger om overstyringsårsaker for storkunder foreligger.

Kredittapsdatabasen for storkunder og risikopunkt

I foreløpig rapport la Finanstilsynet til grunn at banken utbedrer svakheter i tapsdatabasen for storkunder. Av styrets tilsvaret fremgår det at banken har igangsatt et arbeid med å utvikle en ny database som er målsatt ferdigstilt innen utgangen av 2018.

Det fremgår av valideringen at bruk av løpenummer for å følge grupper av tilknyttede kunder (risikopunkt) over tid gir opphav til mange registreringsfeil. I foreløpig rapport la Finanstilsynet til grunn at banken ville prioritere å finne løsninger på utfordringene. Av styrets tilsvaret fremgår det at et prosjekt er igangsatt. Styret skriver at arbeidet vil strekke seg over flere faser der de første endringene er målsatt innen 2018. Banken bes innen 15.12.2018 om å underrette Finanstilsynet om den samlede tidsplanen for prosjektet.

Klassifisering av A-ratede sikkerheter

I tilbakemeldingsbrevet etter IRB-tilsynet i 2016 ble banken anmodet å bedre lagringen av data om sikkerheter og legge til rette for effektiv kontroll, herunder av A-ratede sikkerheter innen utløpet av

2017. I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at dette ikke var tilfredsstillende, men tok til orientering at tiltak ville bli presentert andre kvartal 2018.

Av styrets tilsvare fremgår det at banken ikke vil iverksette tiltak nå, men inkludere en løsning i en ny LGD-modell under utvikling for de aktuelle porteføljene. Det vises til at omfanget av eksponeringer som feilaktig kan gis A-rating er begrenset.

Finanstilsynet ber banken om å oversende, innen 15.12.2018, dokumentasjon for omfanget av ulike typer eksponeringer som feilaktig kan gis A-rating, samt oppdatert fremdriftsplan for utvikling av ny modell for LGD for de aktuelle porteføljene. Finanstilsynet legger til grunn at de planlagte forbedringene ikke bare gjelder A-ratede sikkerheter.

Tema næringseiendom

Banken ble i forkant av tilsynet bedt om å forberede særskilt analyse av næringseiendoms-eksponeringer, analysere fallhøyde for markedspriser på sine sikkerheter, og vurdere om LGD-estimatene er tilstrekkelig kalibrert i denne sammenheng. Banken fant at følsomheten til LGD av endringer i sikkerhetsverdiene generelt var begrenset. Banken viste videre til at mislighold og tapsgrader hadde vært lavt i senere år. Finanstilsynet understreker at historiske erfaringer fra tidligere kriser i Norge og andre land tilsier at mislighold og tap på næringseiendom i liten grad inntreffer i gode tider, men at tapene kan bli store i dårlige tider. Det tilsier konservative marginer i kalibreringen.

Finanstilsynet fikk oversendt 10 kredittsaker med pant i næringseiendom. I foreløpige merknader påpekte Finanstilsynet at det i noen saker var manglende begrunnelser for verddivurderinger. Det fremgår av styrets tilsvare at banken vil skjerpe praksis for å inkludere forutsetninger bak vurderinger i kredittsaker.

Kopi av dette brevet bes sendt til ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Bjørn Andersen
seksjonssjef

Eivind Bernhardsen
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.